

Googlefilia a Wikibundus

Aneb kde a jak hledají
středoškoláci
(a mnohdy i vysokoškoláci)

10. 10. 2018

Národní technická knihovna

Pavína Tassanyi

Proč středoškoláci hledají ...

- Stále častěji požadavek psát závěrečnou/maturitní práci

IB program – **Extended essay** – 4 000 slov (např. English College)

Matura – **Předvědecká práce** – 40-60 000 znaků (Rakouské gymnázium)

+

Maturita – **závěrečná/maturitní práce** – různě dlouhé (veřejné školy)

... a budou hledat častěji

Metodika pro hodnocení rozvoje informační gramotnosti 2015 (ČŠI)

Neujasněnost vymezení informační gramotnosti vedla k tomu, že v jednotlivých tematických šetřeních zaměřených na rozvoj informační gramotnosti u žáků v základních a středních školách (dále jen „žáků“), která Česká školní inspekce realizovala ve tříletém cyklu, byla pozornost věnována spíše materiálním podmínkám škol v oblasti informačních technologií než sledování výukových prvků rozvoje informační gramotnosti žáků během vzdělávání.

- RVP rozvoj informační gramotnosti **prozatím plně nepožadují**
- Vzdělávání učitelů v oblasti informační gramotnosti **neodráží v plné míře potřeby** rozvoje informační gramotnosti

Současný stav

Vysoké školy

Povinná bakalářská &
magisterská práce
Writing centra

Soukromé školy

IB program, Matura
Extended essay, VWA
Oficiální manuál
Knihovna (nějaké zdroje)
Knihovník

Veřejné školy

**Chybí oficiální
metodika**
Ve spoustě případů:
Nepovinná sš práce
Chybí akademické psaní
Chybí knihovna (často)
Chybí knihovník

Znalost sš prostředí - z čeho vycházíme

Od roku 2016 cca 55 workshopů pro cca 1200 středoškoláků

- V češtině i angličtině
- Humanitní i přírodovědná témata
- První ročníky i poslední
- Studenti **přicházejí na konzultace** sami od sebe, nebo je posílají učitelé (pro individuální pomoc)

Příklady konzultací Rakouské gymnázium 2017

- The Possibilities of the Usage of 3D Printing in Medicine and Its Role in Surgery
- Restituce židovského majetku
- Kryptoměny
- The "Dieselgate scandal" in the U.S. and the different decisions made by VW in it's wake
- Sociopolitické problémy, se kterými se potýkají Afroameričané
- Rozdíly mezi obrazem Ďábla z románu Michaila Bulgakova "Mistr a Markétka" a klasickým/katolickým Ďáblem
- The influence of wars on intercultural human relations
- Vliv neziskových organizací na výstavbu škol a školský systém v Keni
- Parametry TDS a pH k určení kvality vody
- Pán prstenů: vliv magie ve Středozeemi
- LSD, my problem child
- Risk and Opportunity in Applications of Artificial Intelligence

Zápis z konzultace

Pán prstenů: vliv magie ve Středozeemi

„Student přišel již podruhé - chtěl si ověřit, zda zdroje ze kterých čerpá a které mu doporučil učitel jsou odpovídající. Bavili jsme se o ujasnění tématu - co by se mělo objevit v úvodu a jak to rozebrat v práci. Primárně šlo o diskuzi týkající se struktury.“ – Tassanyi

- Naše zkušenosti potvrzují světové průzkumy

How Teens Do Research in the Digital World

- Kde studenti hledají:
(otázka pro učitele)

- Google or other online search engine (94%)
- Wikipedia or other online encyclopedia (75%)
- YouTube or other social media sites (52%)
- Their peers (42%)
- Spark Notes, Cliff Notes, or other study guides (41%)
- News sites of major news organizations (25%)
- Print or electronic textbooks (18%)
- Online databases such as EBSCO, JSTOR, or Grolier (17%)
- A research librarian at their school or public library (16%)
- Printed books other than textbooks (12%)
- Student-oriented search engines such as Sweet Search (10%)

PURCELL, Kristen, et al. How Teens Do Research in the Digital World. *Pew Internet & American Life Project*, 2012. Dostupné z: http://www.pewinternet.org/files/old-media/Files/Reports/2012/PIP_TeacherSurveyReportWithMethodology110112.pdf

Proč vítězí Google? Zkušenosti + postřehy odjinud

jaká je

jaká je maximální přípustná hmotnost břemen při občasném zvedání a přenášení muži

jaká je povinná hloubka dezénu zimních a letních pneumatik

jaká je dopravní situace

jaká je častá příčina vzniku nebezpečí pádu motocyklu v zatáčkách

jaká je moje ip

jaká je teplota v praze

jaká je maximální přípustná hmotnost břemen při občasném zvedání a přenášení ženami

jaká je smrt

jaká je možná příčina vzniku nebezpečí pádu motocyklu v zatáčkách

jaká je teplota ve vesmíru

- Středoškoláci předpokládají, že na internetu najdou všechno, protože **jsou zvyklí, že tam vše najdou**
- Google musí vědět vše, když zná odpovědi na tak komplexní otázky

Co z toho vyplývá...

- Středoškoláci bojují s psaním (hledáním, hodnocením a zpracováním zdrojů) někteří obtíže nečekají, jiní mají strach
- Středoškolští učitelé bojují se středoškoláky, učitelé nejsou jednotní (ani na úrovni školy) – obtíže jsou nevyhnutelné, strach mají všichni
- Jak do toho zapadají knihovníci?

Kdo na moje místo?

Kdo by měl žáky naučit správný přístup k informacím a jejich zpracování (hledání/citace...)

- Knihovník
- Učitel specializového předmětu
- Vedoucí práce
- Žáci by se to měli naučit sami
- Jiná...

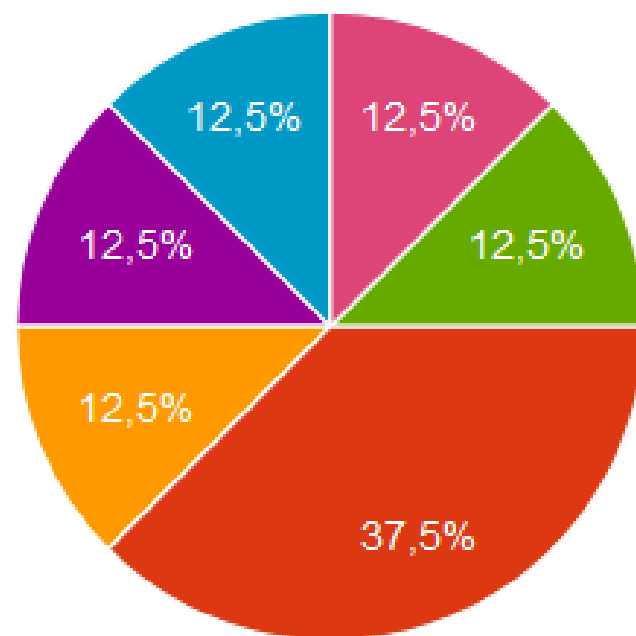
Kurz Bezpečná cesta informačním bludištěm (8 odpovědí)

Která možnost byla zvolena nejčastěji?

Kdo by měl žáky naučit správný přístup k informacím a jejich zpracování (hledání/citace...)

8 odpovědí

- Knihovník
- Učitel specializového předmětu
- Vedoucí práce
- Žáci by se to měli naučit sami
- všechny tři první možnosti
- Mělo by jít o propracovaný systém zařazení informační gramotnosti do...
- vedoucí práce, ale i systém školství
- Dle mého názoru je to věcí všech vyučujících (předmětů).

SWOT

- Od knihovníků se toho (v tomto směru) moc nečeká tzn. že každá pomoc může být přínosná
- Více středoškoláků bude psát více prací
- Budou učitelé schopni vytvořit adekvátní podporu?
- Budou vznikat školní knihovny + knihovník?
- Budou studenti více využívat veřejné knihovny?
- Bude jim tam mít kdo poradit?

Co se osvědčilo

- Ukazovat na příkladech ne vysvětlovat manuály (teze disertace)
- Peer-to-peer – protože od kolegy to má větší váhu (Peer iluze)
- Game based learning (GBL) – murder mystery – aby to nebyla nuda
- Aby to bylo v pravý čas
- Při práci se studenty důvěřovat učitelům (znají je nejlíp)

Otázky

pavlina.tassanyi@techlib.cz

<https://www.techlib.cz>

